

[1964] 1 ఎస్ సి ఆర్ 971

1963, ఫిబ్రవరి, 11

పంజాబ్ రాష్ట్రం

V.

ఎమ్.ఎస్.టి. క్యూ.ఐసర్ జహాన్ బేగం, ఏఎన్నార్.

(ఎస్.కె. దాస్, ఎ. కె. సర్కార్ మరియు

ఎన్.రాజగోపాల. అయ్యంగార్, జె.జె.)

పరిమితి-భూసేకరణ చట్టం, (1894 యొక్క 1), సెక్షన్ 18.

1953 అక్టోబర్ 25 న గుర్గావ్ జిల్లాలో నిర్వాసితులకు చెందిన భూములకు సంబంధించి కలెక్టర్ అవార్డు ఇచ్చారు. కొనుగోలు గురించి ప్రతివాదులకు తెలియజేయబడలేదు మరియు అవార్డు సమయంలో వారు హాజరు కాలేదు.

1955 జూలై 22 న తమకు నష్టపరిహారం అందిందని, అవార్డులో ఇచ్చిన విధంగా ఎకరాకు రూ.96 చాలా తక్కువగా ఉందని, భూమి మార్కెట్ విలువ ఎకరానికి సుమారు రూ.600 ఉందని పేర్కొంటూ ప్రతివాదులు కలెక్టర్ కు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. ఈ దరఖాస్తును స్వీకరించిన కలెక్టర్ భూసేకరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 18 కింద కేసును గుర్గావ్ సీనియర్ సబార్డినేట్ జడ్జికి రిఫర్ చేశారు. 1955 సెప్టెంబర్ 30 న చేసిన రిఫరెన్స్ దరఖాస్తు సెక్షన్ 18 నిర్దేశించిన పరిమితికి మించి దాఖలైనట్లు సీనియర్ సబార్డినేట్ జడ్జి తీర్పు వెలువరించారు. ఈ విషయాన్ని ప్రతివాదులు హైకోర్టు దృష్టికి తీసుకెళ్లగా, రివిజన్ పిటిషన్ ను స్వీకరించిన హైకోర్టు చట్టంలోని సెక్షన్ 18 లో పేర్కొన్న అంశాలను మినహాయించి ఇతర అంశాల జోలికి వెళ్లకుండా సివిల్ కోర్టును నిరోధించారనే అభిప్రాయంతో మెరిట్ ఆధారంగా రిఫరెన్స్ ను పరిష్కరించాలని సబార్డినేట్ జడ్జిని ఆదేశించింది. పరిమితి అనే అంశంపై మెరిట్స్ పై హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు కరెక్ట్ లోకి వెళ్లేదు. ప్రత్యేక సెలవుపై అప్పీలుపై..

సివిల్ కోర్టు పరిమితి సమస్యను పరిశీలిస్తుందని భావించి, సెక్షన్ 12, సబ్-ఎస్ కింద నోటీసు ఇవ్వడానికి అర్జులైన ప్రతివాదులు. 2. ఈ చట్టం గురించి ఎటువంటి నోటీసు అందలేదు, అవార్డు ఇచ్చిన సమయంలో వారు హాజరు కాలేదు, అందువల్ల సెక్షన్ 18 లోని నిబంధనలోని సిఎల్ (ఎ) లేదా మొదటి భాగం వర్తించలేదు. సెక్షన్ 18 కింద రిఫరెన్స్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకునే ముందు సంబంధిత పక్షాలకు అవార్డులోని ముఖ్యమైన విషయాలపై అవగాహన ఉండాలని, ప్రస్తుత సందర్భంలో పిటిషనర్లకు ఈ అవార్డు గురించి ముందే తెలిసినప్పటికీ జూలై 22 వరకు అవార్డులోని ముఖ్యమైన విషయాలు తెలియవని చట్టం ఉద్దేశం. అందువల్ల 1955 లో సెక్షన్ 18 లోని సి.ఎల్.(బి) రెండవ భాగంలో పేర్కొన్న ఆరు నెలల వ్యవధి ఆ తేదీ నుంచి ప్రారంభమవుతుందని, రిఫరెన్స్ కోసం దరఖాస్తు గడువులోగా ఉంటుందన్నారు.

రాజా హమ్ చంద్ర రాజ్ సింగ్ వర్సెస్. డిప్యూటీ ల్యాండ్ అక్విజిషన్ అధికారి. 1962 1 ఎస్.సి.ఆర్. 676.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి : సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 592 ఆఫ్ 1961.

1958 సివిల్ రివిజన్ నెంబరు 268 లో చండీగఢ్ లోని పంజాబ్ హైకోర్టు 1959 నవంబర్ 16 న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వులపై ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా అప్పీల్ చేశారు.

పిటిషనర్ తరపున ఆర్.గణపతి అయ్యర్, ఆర్.ఎన్.సచ్చే.

ప్రతివాది నెం.2 కోసం ఎస్.పి.సిన్హా, సౌకత్ హుస్సేన్.

1963. ఫిబ్రవరి 11. కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో..

ఎస్.కె. దాస్, జె.- భూసేకరణ చట్టం (1894 చట్టం 1) లోని సెక్షన్ 18 కింద గుర్గావ్ కలెక్టర్ చేసిన సూచన అసమర్థమైనదని గుర్గావ్ సీనియర్ సబ్‌డివిజన్ జడ్జి 1957 డిసెంబర్ 1 వ తేదీ నాటి ఉత్తర్వుకు సంబంధించి దాఖలైన పిటిషన్ పై పంజాబ్ హైకోర్టు 1959 నవంబర్ 16 న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వుల నుంచి ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా చేసిన అప్పీలు ఇది. కాలానికి మించి దాఖలు చేసిన దరఖాస్తుపై చేసిన పరిస్థితి. మా ముందు పిటిషన్ పంజాబ్ రాష్ట్రానికి చెందినవారు మరియు ప్రతివాదులు ఇద్దరు మహిళలు తల్లీకూతుళ్లుగా సంబంధం కలిగి ఉన్నారు. ప్రస్తుతం సంబంధిత వాస్తవాలను తెలియజేస్తూ, కానీ అలా చేయడానికి ముందు ప్రతివాదులు చేసిన రివిజన్ పిటిషన్ ను హైకోర్టు పరిష్కరించిన ఏకైక అంశం ఏమిటంటే, కాలపరిమితికి మించి దాఖలైన దరఖాస్తుపై భూసేకరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 18 కింద కలెక్టర్ రిఫరెన్స్ చేసిన సివిల్ కోర్టు. చేసిన రిఫరెన్స్ అసమర్థంగా ఉందనే కారణంతో రిఫరెన్స్ ను తిరస్కరించవచ్చు. ఈ విషయంలో న్యాయపరమైన అభిప్రాయ భేదాలు ఉన్నాయి. రివిజన్ పిటిషన్ ను రివిజన్ లో విచారించిన సింగిల్ జడ్జి హరి క్రిష్న్ ఖోస్లా కేసులో అదే హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ నిర్ణయానికి కట్టుబడి ఉన్నానని తేల్చిచెప్పారు. సెక్షన్ 18 కింద రిఫరెన్స్ పై సివిల్ కోర్టు యొక్క అధికార పరిధి రిఫరెన్స్ కొరకు లిఖితపూర్వక దరఖాస్తులో లేవనెత్తిన చట్టం కింద ఒక తీర్పుపై నాలుగు విభిన్న అభ్యంతరాలలో దేనినైనా పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి మరియు ఉచ్చరించడానికి మాత్రమే పరిమితం చేయబడిందని మరియు పరిమితి ప్రశ్నను నిర్ణయించే అధికార పరిధి సివిల్ కోర్టుకు లేదని పేర్కొంది. అందువల్ల ప్రస్తుత కేసులో రిఫరెన్స్ కోసం దాఖలు చేసిన దరఖాస్తు చట్టంలోని సెక్షన్ 18 లో నిర్దేశించిన విధంగా గడువుకు మించి దాఖలు చేశారా లేదా అనే తదుపరి ప్రశ్నకు విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి వెళ్లలేదు. అయితే రాజా హరీష్ చంద్ర రాజ్ సింగ్ వర్సెస్ లో తీసుకున్న నిర్ణయం వల్ల ఈ ప్రశ్న మన ముందు మెదిలింది. డిప్యూటీ ల్యాండ్ ఆక్విజిషన్ ఆఫీసర్, పంజాబ్ హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి రివిజన్ లో దరఖాస్తును పరిష్కరించే సమయంలో అందుబాటులో లేని ఈ కోర్టు నిర్ణయం.

సంబంధిత వాస్తవాలను చెప్పడానికి మేము ఇప్పుడు ముందుకు వెళ్తాము. గుర్గావ్ జిల్లాలోని సాలార్పూర్, నస్లూర్పూర్ అనే రెండు గ్రామాల్లోని 55 బిఘాలు, 7 బిస్వాస్ భూముల యజమానులు నిర్వాసితులు. పైన పేర్కొన్న రెండు గ్రామాల్లోని వారి భూములతో పాటు ఇతర గ్రామాల్లోని ఇతర వ్యక్తుల భూములను ఫీల్డ్ ఫైరింగ్ అండ్ బాంబింగ్ రేంజ్ గా ఉపయోగించడానికి పిటిషనర్ స్వాధీనం చేసుకున్నారు. కొనుగోలు గురించి ప్రతివాదులకు తెలియజేయబడలేదు మరియు అవార్డు సమయంలో వారు హాజరు కాలేదు. కలెక్టర్ ఆ ఆస్తిని నిర్వాసిత ఆస్తిగా పరిగణించారని, 1894 భూసేకరణ చట్టం ప్రకారం తమకు నోటీసులు జారీ చేయలేదని ప్రతివాదులు ఆరోపించారు. 1953 అక్టోబర్ 25 న కలెక్టర్ ఇచ్చిన తీర్పులో ప్రతివాదుల భూములకు సంబంధించి ఎకరాకు రూ.96 చొప్పున పరిహారం ఇచ్చేందుకు అనుమతించారు. సాలార్ పూర్, నాసిర్ పూర్ గ్రామాలకు చెందిన కొన్ని వ్యవసాయ భూములను 1953 అక్టోబర్ 30 న (అక్టోబర్ 30 న బహుశా అక్టోబర్ 25 వరకు పొరపాటుగా) కలెక్టర్ తప్పనిసరిగా స్వాధీనం చేసుకున్నారని 1954 డిసెంబర్ 24 న ప్రతివాదులు కలెక్టర్ కు దరఖాస్తు చేశారు. కానీ భూసేకరణ ప్రక్రియ గురించి వారికి ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వలేదు. భూసేకరణ వల్ల నష్టపోయిన భూ యజమానులకు ఇవ్వాలైన పరిహారాన్ని తీర్పులో నిర్ణయించారని, అయితే ప్రతి యజమానికి చెల్లించాల్సిన మొత్తాన్ని అందులో పేర్కొనలేదని ప్రతివాదులు పేర్కొన్నారు. 1944 నవంబర్ 13 న లాహోర్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును, డిక్రీని ప్రతివాదులు ప్రస్తావించారు. కుమార్తె వివాహానికి అయ్యే ఖర్చులను భరించేందుకు నష్టపరిహారం సామ్మును త్వరితగతిన చెల్లించాలని, పరిహారం మొత్తాన్ని పెంచాలని ప్రతివాదుల వాదనకు పక్షపాతం చూపకుండా ప్రతివాదుల తరపున విజ్ఞప్తి చేశారు. పరిహారం మొత్తాన్ని 1955 జూలై 22 న చెల్లించామని, 1955 సెప్టెంబర్ 30 న చట్టంలోని సెక్షన్ 18 ప్రకారం రిఫరెన్స్ కోసం ప్రతివాదులు కలెక్టర్కు దరఖాస్తు చేసుకున్నారని తెలుస్తోంది. ఈ దరఖాస్తులో ప్రతివాదులు 1955 జూలై 22 న తమకు పరిహారం మొత్తం వచ్చినప్పుడు అవార్డు గురించి తమకు తెలుసునని, అందువల్ల పిటిషన్ గడువులోగా ఉందని పేర్కొన్నారు. అవార్డులో ఇచ్చినట్లు భూమి మార్కెట్ విలువ ఎకరానికి రూ.96 కాదని, ఎకరానికి సుమారు రూ.600 అని వారు కోర్టుకు లేవనెత్తిన ప్రధాన అభ్యంతరం. ఈ దరఖాస్తును కలెక్టర్ అతి తక్కువ సమయంలోనే స్వీకరించారు.

'పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వాదనలు వినిపించారు. టైమూర్ జహాన్ బేగం ఈ అవార్డును తయారు చేసిన సమయంలో దాని గురించి తనకు తెలియదని, జూలై 19.55 న అవార్డు డబ్బు అందుకున్నప్పుడు మాత్రమే ఈ విషయం తనకు తెలిసిందని అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. పిటిషనర్ల విజ్ఞత మేరకే ఈ తీర్పు వచ్చిందని నిరూపించడానికి నాకు ఏమీ చూపించలేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో భూసేకరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 18 కింద దాఖలైన పిటిషన్ ను నష్టపరిహారం నిర్ణయించడానికి సివిల్ కోర్టుకు పంపడం సమంజసమే అవుతుంది.

దీని ప్రకారం సివిల్ కోర్టుకు, గుర్గావ్ సీనియర్ సబార్డినేట్ జడ్జికి రిఫరెన్స్ వార్ కోసం కలెక్టర్ కు చేసిన దరఖాస్తు కాలగర్భంలో నిషేధించబడిందని నిర్ధారణకు వచ్చారు, ఎందుకంటే కలెక్టర్ అవార్డు 1953 అక్టోబర్ 25 న చేయబడింది మరియు రిఫరెన్స్ కోసం దరఖాస్తు సెప్టెంబర్ 30 న చేయబడింది. 1955. విజ్ఞానోదయ సబార్డినేట్ జడ్జి, ప్రతివాదులు జ్ఞాన తేదీ నుండి పరిమితి కాలాన్ని లెక్కించడానికి అర్హులై అని కొంత సందేహం వ్యక్తం చేశారు, అయితే వారు అలా చేయడానికి అర్హత కలిగి ఉన్నప్పటికీ, వారు మధ్యంతర చెల్లింపు కోసం దరఖాస్తు చేసిన తేదీ మరియు రిఫరెన్స్ కోసం దరఖాస్తు చేసిన తేదీ ఆరు నెలల కంటే ఎక్కువ కాలం తరువాత చేసినందున వారి జ్ఞాన తేదీని 1954 డిసెంబర్ 24 గా పరిగణించాలని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. పరిజ్ఞాన తేదీ, చట్టం యొక్క సెక్షన్ 18 యొక్క నిబంధన యొక్క అర్థంలో దరఖాస్తును కాలక్రమేణా నిషేధించారు. చదువుకున్న సబార్డినేట్ ను పరిమితం చేసే ప్రశ్నలోకి వెళ్లడానికి సివిల్ కోర్టుకు అవకాశం ఉందా అనే ప్రశ్నకు. న్యాయ అభిప్రాయ సంఘర్షణను న్యాయమూర్తి ప్రస్తావిస్తూ, రిఫరెన్స్ సమర్థమైనదా కాదా అని తెలుసుకోవడానికి సివిల్ కోర్టు ప్రశ్నలోకి వెళ్ళవచ్చనే అభిప్రాయానికి అనుకూలంగా ఉందని అన్నారు. ఈ విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న సబార్డినేట్ జడ్జి అది అసమర్థమైనదనే కారణంతో ఆ ప్రస్తావనను తోసిపుచ్చారు. హరి కృష్ణ ఖోలా కేసులో పంజాబ్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు బిబిఎస్ ఆదేశాలు జారీ చేసిన రోజున సబార్డినేట్ జడ్జికి అందుబాటులో లేకపోవడం గమనార్హం. ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన పిటిషన్ పై ఈ విషయం హైకోర్టుకు వెళ్ళిందని, హరి కృష్ణ ఖోలా కేసులో తీర్పు ఆధారంగా హైకోర్టు వ్యవహరించిందని తాము ఇదివరకే చెప్పామన్నారు. హైకోర్టు ఆ దరఖాస్తును రివిజన్ లో స్వీకరించి, సబార్డినేట్ జడ్జి ఉత్తర్వులను కొట్టివేసి, మెరిట్ ఆధారంగా రిఫరెన్స్ ను డీల్ చేయాలని ఆదేశించింది. హైకోర్టు ఇచ్చిన ఈ ఉత్తర్వుల నుంచే స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీల్ మాకు వచ్చింది.

ఈ దశలో చట్టంలోని సెక్షన్ 18 కు సంబంధించిన నిబంధనను రూపొందించడం అవసరం.

" .....

అటువంటి ప్రతి దరఖాస్తును చేయవలసి ఉంటుంది;-

(ఎ) కలెక్టరు అవార్డు పొందిన తేదీ నుంచి ఆరు వారాల్లోపు అవార్డు పొందిన సమయంలో దానిని తయారు చేసిన వ్యక్తి కొల్నెబోరేట్ ముందు హాజరై ఉంటే లేదా ప్రాతినిధ్యం వహించినట్లయితే;

(బి) ఇతర సందర్భాల్లో, సెక్షన్ 12, సబ్ సెక్షన్ (2) కింద కలెక్టర్ నుండి నోటీసు అందుకున్న ఆరు వారాల్లోపు లేదా కలెక్టర్ అవార్డు ఇచ్చిన తేదీ నుండి ఆరు నెలల్లోపు, ఏ కాలపరిమితి ముందుగా ముగుస్తుందో.

అప్పీలుదారుడు పరిమితిని లేవనెత్తగలడని భావించినట్లయితే, మన ముందున్న మొదటి ప్రశ్న ఏమిటంటే, 1955 సెప్టెంబరు 30 న చేసిన దరఖాస్తు పైన పేర్కొన్న నిబంధన యొక్క అర్థంలో కాలపరిమితిలో ఉందా అనేది. నిబంధనలోని క్లాజ్ (ఎ) ప్రస్తుత కేసులో స్పష్టంగా వర్తించదు, ఎందుకంటే ప్రతివాదులు కలెక్టర్ తన తీర్పు ఇచ్చినప్పుడు హాజరు కాలేదు లేదా ప్రాతినిధ్యం వహించలేదు. సీఎల్ (బి) మొదటి భాగం కూడా వర్తించదు, ఎందుకంటే ప్రతివాదులకు సబ్-ఎస్ కింద కలెక్టర్ నుండి ఎటువంటి నోటీసు కాలేదు. (2) చట్టంలోని సెక్షన్ 12. అవార్డు ఇచ్చేటప్పుడు వ్యక్తిగతంగా గానీ, వారి ప్రతినిధులు గానీ హాజరుకాని ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తులకు కలెక్టర్ తన అవార్డు గురించి వెంటనే తెలియజేయాలని ఆ సబ్ సెక్షన్ కోరుతుంది. ఇందులోని ప్రతివాదులు సబ్ సెక్షన్ కింద నోటీసుకు అర్హులని స్పష్టమవుతోంది. (2) సెక్షన్ ప్రకారం, కానీ వారికి ఎలాంటి నోటీసులు జారీ చేయలేదని అంగీకరించారు.

ఈ నిబంధనలోని సిఎల్ (బి) రెండవ భాగానికి సంబంధించి, రాజా హరీష్ చంద్ర కేసులో దాని యొక్క నిజమైన పరిధి మరియు ప్రభావాన్ని ఈ కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకుంది. ఈ నిబంధనలోని సిఎల్ (బి) రెండవ భాగంలో "కలెక్టర్ అవార్డు పొందిన తేదీ నుండి ఆరు నెలలు" అనే పదాలను అక్షరబద్ధంగా మరియు యాంత్రికంగా నిర్మించడం సముచితం కాదని మరియు "అవార్డుతో ప్రభావితమైన పక్షం యొక్క జ్ఞానం, వాస్తవంగా లేదా నిర్మాణాత్మకంగా ఉంటుంది, ఇది నిష్పాక్షికమైన ఆట మరియు సహజ న్యాయానికి అవసరమైన అవసరం" అని గమనించబడింది. వ్యక్తికరణ.... నిబంధనలో ఉపయోగించిన తేదీ అంటే అవార్డును పార్టీకి తెలియజేసిన తేదీని లేదా వాస్తవంగా లేదా నిర్మాణాత్మకంగా అతనికి తెలిసిన తేదీని సూచిస్తుంది." ఈ అవార్డును ప్రతివాదులకు ఎప్పుడూ తెలియజేయలేదని అంగీకరించారు. అందువల్ల మన ముందున్న ప్రశ్న దీనిపైనే ఉంది. వాస్తవంగా లేదా నిర్మాణాత్మకంగా అవార్డు గురించి ప్రతిస్పందకులకు ఎప్పుడు తెలుసు? 1954 డిసెంబర్ 24 న నష్టపరిహారం మధ్యంతర చెల్లింపు కోసం ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన పిటిషన్ పై పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది చాలా బలంగా విశ్వసించారు. అనుభవజ్ఞులైన సబార్డినేట్ జడ్జి ఈ పిటిషన్ పై ప్రతివాదుల జ్ఞాన తేదీని చూపించారని, మేము వేరే అభిప్రాయం తీసుకోవడానికి ఎటువంటి కారణాలు లేవని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. రాజా హరీష్ - చంద్రల విషయంలో తీర్పు నిష్పత్తి ఏమిటంటే, అవార్డుతో ప్రభావితమైన పార్టీ వాస్తవంగానో, నిర్మాణాత్మకంగానో తెలుసుకోవాలని, ఆ పరిజ్ఞానం ఉన్న తేదీ నుంచి ఆరు నెలల వ్యవధి నడుస్తుందని మనకు స్పష్టమవుతోంది. ఇప్పుడు, అవార్డు గురించి తెలుసుకోవడం అంటే కేవలం అవార్డు తయారు చేయబడిందనే విషయం గురించి తెలుసుకోవడం కాదు. జ్ఞానం అవార్డు యొక్క ముఖ్యమైన విషయాలకు సంబంధించినదిగా ఉండాలి. ఈ విషయాలను వాస్తవంగా లేదా నిర్మాణాత్మకంగా తెలుసుకోవచ్చు. చట్టంలోని సెక్షన్ 12(2) ప్రకారం అవార్డును ఒక పార్టీకి తెలియజేస్తే, ఆ అవార్డు చదివినా, చదవకపోయినా అందులోని అంశాలను తెలుసుకోవడం ద్వారా ఆ పార్టీకి కచ్చితంగా తెలియజేయాలి. అదేవిధంగా కలెక్టర్ అవార్డు ఇచ్చినప్పుడు ఒక పక్షం వ్యక్తిగతంగా లేదా తన ప్రతినిధి ద్వారా కోర్టుకు హాజరైనప్పుడు, అతనికి అవార్డులోని విషయాలు తెలుసునని భావించాలి. చట్టం యొక్క ప్రణాళికను పరిశీలిస్తే, అవార్డు యొక్క పరిజ్ఞానం అంటే అవార్డు యొక్క ముఖ్యమైన విషయాలపై పరిజ్ఞానం ఉండాలని మేము భావిస్తున్నాము. ఆ కోణం నుంచి చూస్తే 1954 డిసెంబర్ 24 న దాఖలైన పిటిషన్ ను బట్టి ప్రతివాదికి తీర్పు గురించి తెలుసని భావించలేం. ప్రతివాదులలో ఒకరు సబార్డినేట్ జడ్జి ముందు సాక్ష్యం ఇచ్చారు మరియు ఆమె ఇలా చెప్పింది:

ఎక్స్ డీ-1 గా మార్క్ చేసిన దరఖాస్తును తాను ఇచ్చానని, అయితే నష్టపరిహారం మొత్తం తనకు తెలియదని, భూసేకరణ గురించి తనకు తెలియదన్నారు. చౌదరి మొహమ్మద్ సాదిక్, నేను దరఖాస్తు దాఖలు చేసిన రోజే ఆ భూమిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుందని చెప్పారు.

"పిటిషనర్ తరపున ఈ సాక్ష్యం తీవ్రంగా వ్యతిరేకించబడలేదు మరియు పండితుడైన సబార్డినేట్ జడ్జి దానిని తిరస్కరించలేదు. 1955 జూలై 22 న పరిహారం చెల్లించిన తేదీనే తమకు ఈ అవార్డు గురించి తెలిసిందని ప్రతివాదులు చేసిన ప్రకటనను కలెక్టర్ ముందు కూడా పిటిషనర్ తీవ్రంగా సవాలు చేయకపోవడం గమనార్హం. పిటిషనర్ సబార్డినేట్ జడ్జి ముందు దాఖలు చేసిన సమాధానంలో 1955 జూలై 22 న తీర్పు గురించి ప్రతివాదులకు తెలిసిందనే వాదనలో వైరుధ్యం లేదు. అందుకే ఈ కేసులో జ్ఞానోదయం జరిగిన తేదీ 1955 జూలై 22 అని నిర్ధారణకు వచ్చాం. రిఫరెన్స్ కోసం దరఖాస్తు ఆ తేదీ నుండి ఆరు నెలల్లో స్పష్టంగా చేయబడింది మరియు అందువల్ల చట్టంలోని సెక్షన్ 18 లోని సిఎల్ (బి) యొక్క రెండవ భాగం యొక్క అర్థంలో కాలక్రమేణా నిషేధించబడలేదు.

పరిమితి సమస్యపై మనం ఏ అభిప్రాయం తీసుకున్నామో, చట్టంలోని సెక్షన్ 18 ప్రకారం సివిల్ కోర్టు పరిమితి సమస్యలోకి వెళ్లగలదా అనే మరో ప్రశ్నను నిర్ణయించడం అనవసరం. ఈ అంశంపై న్యాయ పరమైన అభిప్రాయ విభేదాలున్నాయని ఇదివరకే చెప్పాం. ఒకవైపు బాంబే హైకోర్టు తీర్పును అనుసరించి నిర్ణయాల పరంపర కొనసాగుతోంది. సివిల్ కోర్టు తాను వినాలిని రిఫరెన్స్ చెల్లుబాటు అవుతుందని సంతృప్తి చెందకుండా అడ్డుకోలేమని తేల్చిచెప్పిన భూసేకరణ చట్టం. మరోవైపు సివిల్ కోర్టు అధికార పరిధి చట్టం కింద ఒక తీర్పుపై వచ్చిన నాలుగు వేర్వేరు

అభ్యంతరాల్లో దేనినైనా పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి, తీర్పు ఇవ్వడానికి మాత్రమే పరిమితమని, రిఫరెన్స్ కోసం లిఖితపూర్వక దరఖాస్తులో లేవనెత్తినట్లు ఒక వరుస తీర్పులు ఉన్నాయి. సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ వి.భగవాన్ ప్రసాద్ విషయంలో అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ఇందుకు నిదర్శనం. అందువల్ల ఈ అంశంపై న్యాయపరమైన అభిప్రాయ భేదాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఈ సంఘర్షణను భవిష్యత్తులో మరింత సముచితమైన సందర్భంలో పరిష్కరించాలని మేము భావిస్తున్నాము. మన ముందున్న సందర్భంలో ఈ ప్రశ్న నిజంగా తలెత్తదు మరియు ఇది కేవలం అకడమిక్ మరియు ప్రస్తుత సందర్భంలో ప్రశ్నను నిర్ణయించడానికి మేము ఇష్టపడము. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల, మేము ఖర్చులతో అప్పీలును తోసిపుచ్చుతాము.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.